

چهل ستایشِ آسمانی

تحمیدیه منظوم فارسی

به کوشش سهیلا - سن زاده

۱۳۹۹

سرشناسه	حسن زاده، سهیلا، ۱۳۴۸، -، گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور	چهل ستایش آسمانی: تحمیدیه منظوم فارسی / به کوشش سهیلا حسن زاده؛ مقدمه سروش آیینیه.
مشخصات نشر	تهران: امید رهاوی، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	۱۶۵ ص.
شابک	978-622-96393-2-0
وضعیت فهرست‌نویسی	فیا
یادداشت	: کتابنامه.
عنوان دیگر	: تحمیدیه منظوم فارسی.
موضوع	شعر فارسی - مجموعه‌ها
موضوع	Persian poetry - Collection :
موضوع	: تحمیدیه‌ها
موضوع	Eulogies (God and prophets) :
ده بندی - نگره	PIR ۴۰۳۲:
ردیف دیوبی	۱۸ / ۰۰۸ فا
ماره کتابشناسی ملی	۶۲۱۴۱۳۱:

انتشارات امید رهاوی

چهل ستایش آسمانی

تحمیدیه منظوم فارسی

به کوشش سهیلا حسن زاده

مقدمه: سروش آیینیه

طراح جلد: پارسوا باشی

حروفچینی: شبستری

چاپ اول: ۱۳۹۹

ناظر چاپ: بهمن سراج

شمارگان: ۱,۰۰۰ نسخه

قیمت: ۴۰,۰۰۰ تومان

E-mail: omiderahavi@chmail.ir

فهرست

۹	مقدمه
۱۷	سخن‌ناش
۱۹	ابوالفضل کمال‌الدین اسماعیل اصفهانی
۲۱	اسدی توسی
۲۳	اقبال لاهوری
۲۴	امیر خسرو دهلوی
۳۳	امیری فیروزکوهی
۳۷	جلال‌الدین محمد بلخی، مولوی
۴۲	خواجوی کرمانی
۵۵	ریاضی یزدی
۵۹	سعدی
۶۷	سلمان ساوجی
۶۸	سنایی غزنوی
۸۱	شیخ بهایی
۸۳	شیخ محمود شبستری
۸۴	صائب تبریزی
۸۵	صبای کاشانی
۸۸	صفای اصفهانی
۹۱	صفی‌علیشاه
۹۲	طالب آملی

۹۴	عبدالرحمن جامی
۹۶	عبدالعظیم قریب
۹۷	عبید زاکانی
۹۸	عماد خراسانی
۱۰۰	عُمان سامانی
۱۰۲	فخرالدین اسعد گرگانی
۱۰۶	فخرالدین عراقی
۱۰۷	فردوس
۱۰۸	فلکی شروانی
۱۱۱	فیاض لاهیجی
۱۱۶	لطفعلی بیگ آذریگدر
۱۱۹	محمدتقی بهار (ملک الشعر)
۱۲۰	محمدحسین بهجت تبریزی (شهریار)
۱۲۱	محمّدالدین مهدی الهی قمشه‌ای
۱۲۳	مُعزّی
۱۲۴	میررضی‌الدین آرتیمانی
۱۲۵	ناصر خسرو
۱۲۶	نشاط اصفهانی
۱۳۰	نظامی گنجوی
۱۵۳	وحشی بافقی
۱۵۸	هُمام تبریزی
۱۶۳	کتابنامه

مقدمه

اهمیت تحمیدیه

در اهلیت، باختن به موضوع تحمیدیه، همین بس، که کتاب آسمانی قرآن کریم، که سخنان خداوند جهانیان است، خود با تحمیدیه‌ای آغاز شده است که سرمشقِ همه‌ی تحمیدیه‌های عالم است! چنانکه در مقدمه‌ی کتاب البلدان، نوشته‌ی احمد بن ابی یعقوب، چنین آمده است: «حسدِ خدایی راست نه که کتاب خود قرآن را به (حمد) آغاز نمود و حمد را یاداش نعمت‌های خویش و پایان دعای اهل بهشت خود قرار داد... و درود و سلام خدا بر محمد و بر خاندان وی باد».

(البلدان، ۱: ۱۳۵۶)

چنانکه اعتقاد ذاتی آدمیان است، آغاز در کار، با یاد و نام خداوند، شگونی به بار می‌آورد، از عامی‌کوچه و بازار، تا نامی مُلک و دیار، سر آغاز کارشان، یاد و نام خداوند عالمیان است. و چنین است که در سر آغاز هر متن و دیباچه، چه آثار منظوم و چه آثار منثور شاعران و نویسندگان پارسی، به سپاس و ستایش باری تعالی، مزین شده و گویی هر آن متنی که از نعمت حمد، بی‌بهره باشد، در دلی راه پیدا نخواهد کرد.

نام حق سر دفتر هر دفتر است آنچه بی نام خدای است ابراست

(اسرارالشهد، ۱: ۱۳۶۸)

و به همین دلیل چشمِ هر اثر، صفحاتِ تحمیدیه‌ی آن است.

تحمیدیه در لغت

«تحمید» در لغت به معنی مبالغت کردن در حمد و نیک ستودن و پی‌درپی ستایش کردن است.

(لغت‌نامه دهخدا، ۱۳۷۷، ج ۵: ۶۴۹۰)

«یه» که به «تحمید» اضافه شده است، آنرا به حمد منسوب کرده است، یعنی به حمد و ثنا،

منسوب شده.